

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ**

Силабус

КУЛЬТУРА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВІДРОДЖЕННЯ

Ступінь вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	034 Культурологія
Освітньо-професійна програма:	Культурологія
Освітня кваліфікація:	Бакалавр культурології
Фахівець з аналітики культури та креативних індустрій	

	ЗАТВЕРДЖЕНО
	Протокол
засідання кафедри культурології	№ 1 від «3» вересня 2020 р.

ЛУЦЬК – 2020

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 034 Культурологія Культурологія Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 180 /6		Рік навчання 2
		Семестр 4-ий
		Лекції 34 год.
		Практичні (семінарські) 36 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 100 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: екзамен

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: **Головей Вікторія Юріївна**

Науковий ступінь: **доктор філософських наук**

Вчене звання: **професор**

Посада: **завідувач кафедри культурології, професор**

Контактна інформація: **067 3343073, golovey.viktoriya@eenu.edu.ua**

Дні занять: вересень-грудень 2020

З розкладом можна ознайомитись на офіційному сайті СНУ ім. Лесі Українки, зокрема за посиланням

<https://vnu.edu.ua/uk/articles/testoviy-dostup-case-files-collection>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Програма навчальної дисципліни «Культура Європейського Відродження» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності «Культурологія». Це одна з фундаментальних фахових дисциплін, які формують основи теоретичної підготовки культуролога. Цей курс націлений на формування розуміння закономірностей історичного становлення сучасної європейської культури, особливостей прояву ренесансних тенденцій культурного розвитку в окремих країнах та регіонах Європи, усвідомлення гуманістичних та естетичних цінностей європейської культурної традиції. Основна увага в курсі приділяється тим феноменам і особливостям ренесансної культури, які визначають її новаторський характер. При цьому типологічні риси культури Відродження виявляються в їх співвідношенні не тільки з античністю і середніми віками, а й із наступними культурними епохами. В основу структури курсу закладено країнознавчий принцип розгляду культури, який дозволяє виявити важливі для цієї епохи аспекти формування національно-культурної ідентичності європейських народів. Цей підхід поєднується із висвітленням специфіки окремих великих регіонів та виявленням спільних тенденцій загальноєвропейського культурного розвитку.

Зміст курсу. Культура Відродження: загальна характеристика. Поняття “епоха Відродження”, історичні передумови, типологія, світоглядні витоки та характерні риси культури європейського Ренесансу. Гуманізм і Раннє Відродження в Італії. Характерні риси культури італійського Проторенесансу і Раннього Відродження: генеза ренесансного

гуманізму; особливості неоплатонічної філософії; новаторські прийоми в мистецтві треченто і кватроченто. Культура Високого Відродження в Італії: суперечливості розвитку гуманістичної філософії, релігії, науки, освіти; творчість титанів італійського Відродження – Леонардо да Вінчі, Рафаеля, Мікеланджело. Особливості Пізнього італійського Ренесансу, нові тенденції культурного розвитку в умовах феодално-католицької реакції та кризи гуманістичних ідеалів, генеза модифікованого Відродження (маньєризму), проблеми зворотної сторони титанізму. Специфіка культури Відродження в Іспанії, своєрідність іспанського гуманізму, літератури, образотворчого мистецтва. Особливості і характерні риси культури Північного Ренесансу; творчість видатних північноєвропейських гуманістів; специфіка розвитку літератури і мистецтва в Нідерландах, Німеччині, Англії, Франції. Спільне й відмінне в ренесансних тенденціях в культурі Польщі, Литви, України.

2. Пререквізити

Вивчення курсу передбачає використання знань, набутих із таких навчальних дисциплін як «Культура Античності», «Культура європейського Середньовіччя», «Соціокультурний розвиток людства» та ін.

Постреквізити

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються в процесі вивчення цієї дисципліни: «Культура Нового часу», «Соціокультурна аналітика», «Українська культура в європейському контексті» та ін.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета курсу: системне вивчення основних етапів розвитку культури європейського Відродження, її сутнісних характеристик, типологічних рис та регіональних особливостей.

Важливими **завданнями курсу** є формування навичок культурологічного аналізу закономірностей та суперечностей становлення ренесансної культури, висвітлення її структурних характеристик на базі ґрунтовного вивчення культурно-історичних джерел та наукової літератури; систематизація історичних передумов та рушійних факторів її розвитку; виявлення діалогічного та поліморфічного характеру культури Відродження та специфіки його прояву в окремих країнах та регіонах.

4. Результати навчання (компетентності).

Вивчення навчальної дисципліни формує у студентів такі професійні **загальні компетенції (ЗК):**

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 7. Здатність працювати автономно.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Фахові компетенції (ФК)

ФК 1. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.

ФК 2. Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури у українському та міжнародному контекстах.

ФК 3. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів;

ФК 4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

ФК 5. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства.

ФК 9. Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів.

А також досягаються визначені Освітньою програмою **програмні результати навчання (ПРН):**

ПРН1. Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.

ПРН 4. Знати та розуміти теоретичні підходи до визначення культури, її проявів та форм існування.

ПРН 5. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.

ПРН 7. Розуміти чинники культурної динаміки, принципи періодизації культурних процесів, їх специфічні риси та характеристики.

ПРН 8. Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.

У контексті формування вищезазначених професійних компетентностей студенти мають знати історичні передумови, світоглядні витоки та загальні закономірності розвитку ренесансної культури; типологію та періодизацію культури європейського Відродження; сутнісні відмінності в культурі італійського і Північного Відродження; особливості ренесансного стилю в мистецтві; а також вміти аналізувати специфіку основних етапів розвитку культури Відродження; характеризувати особливості поглядів ренесансних гуманістів; розкрити світоглядні засади ренесансної культури; аналізувати зміст і художньо-естетичні особливості мистецьких шедеврів епохи.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, відведених на:					*Форма контролю/Бали
	Усього	Лекції	Практичні	Самост. робота	Консультації	
Змістовий модуль 1. Культура Відродження: загальна характеристика						
Тема 1. Історичні передумови становлення ренесансної культури в Європі. Проблема Східного Ренесансу	15	2	4	8	1	ДС/3

Тема 2. Структурні особливості та типологічні характеристики культури Відродження	15	4	2	8	1	ВП/3
Тема 3. Світоглядні засади культури Ренесансу. Специфіка ренесансного гуманізму	15	4	2	8	1	ДС/3
Тема 4. Проблема зворотньої сторони ренесансного титанізму	15	2	4	8	1	РМГ/2
	60	12	12	32	4	11
Змістовий модуль 2. Відродження в Італії						
Тема 5. Культура італійського Проторенесансу	15	2	2	6		ВП/2
Тема 6. Раннє Відродження в Італії	15	2	4	6	1	ВП/3
Тема 7. Високе Відродження в Італії	15	4	2	8		ВП/3
Тема 8. Пізнє Відродження в Італії	15	2	4	6	1	ВП/3
	50	10	12	26	2	11
Змістовий модуль 3. Культура Відродження в країнах центральної та північної Європи						
Тема 9. Відродження в Іспанії	15	2	2	6	1	ВП/3
Тема 10. Загальні особливості Північного Відродження. Культура Германії XV-XVI ст.	15	2	2	8	1	РМГ/3
Тема 11. Відродження в Нідерландах.	15	2	2	6		ВП/3
Тема 12. Особливості Відродження в Англії	15	2	2	8	1	ВП/3
Тема 13. Ренесансна культура Франції	15	2	2	6	1	ВП/3
Тема 14. Культура Польщі, Литви та Білорусії в епоху Ренесансу	15	2	2	8		РМГ/3
	70	12	12	42	4	18
Всього	180	34	36	100	10	40
Модульна контрольна робота 1						10
Модульна контрольна робота 2						20

Модульна контрольна робота 3 (тести)	30
Всього годин	100

*Форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, *Форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, РМГ – робота в малих групах, ВП – відповіді на питання; ТР – тренінг, МКР / КР – модульна контрольна робота/контрольна робота, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6.1 . Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота студентів з курсу «Культура Європейського Відродження» включає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, підготовку до виступів на семінарах, вивчення тем або питань, що не розглядаються в курсі лекцій, основних теоретичних джерел з кожного змістовного модуля. Нижче наводяться орієнтовні завдання для самостійної роботи студентів.

Тема 1. Історичні передумови становлення ренесансної культури.

1. Проаналізувати особливості соціально-політичного та економічного життя Флоренції у другій половині XIII століття (за книгою Л. Маккаї “Світ Ренесансу”);
2. Охарактеризувати технічні винаходи епохи пізнього Середньовіччя та їх вплив на тогочасне життя.

Тема 2. Загальна характеристика культури Відродження.

1. Розглянути проблему Східного Ренесансу за рекомендованими науковими працями А.Ф. Лосєва та Е. Панофського.
2. Висвітлити особливості побутової культури епохи Відродження за книгою Е. Чемберліна «Епоха Возрождения. Быт, религия, культура» М., 2006. С. 38–70, 79–120.

Тема 3. Світоглядні основи Ренесансу.

1. Коротко охарактеризувати основні типи неоплатонізму (за 2 розділом першої частини книги О.Ф. Лосєва «Естетика Відродження») та гуманістичний характер ренесансного неоплатонізму.
2. Проаналізувати основні ідеї трактату Лоренцо Валли “Про істинне і хибне благо”;
3. Визначити відмінні і спільні риси у релігійному житті в окремих регіонах Європи.
4. Соколов В.В. Европейская философия XV-XVIII вв. - М., 1984.

Тема 4. Проблема зворотньої сторони ренесансного титанізму.

1. Опрацювати зміст статті І. Тена “Характер человека в эпоху итальянского Возрождения” (див.: Искусство: книга для чтения / Сост. Алпатов М.В. – М., 1969. – С. 81-82).
2. Висвітлити проблематику поширення демонології, магічних практик та переслідування відьом за книгою Я. Буркхардта Культура Возрождения в Италии. – М., 1996. – С. 283-303, 341-372.

Тема 5. Культура італійського Проторенесансу.

1. Проаналізувати особливості ренесансної поезики Данте за збіркою «Нове життя» та статті О. Мандельштама «Разговор о Данте».
2. Розглянути особливості біографії та творчого доробку флорентійських живописців Чімабуе та Джотто за «Життєописами» Дж. Вазарі.

Тема 6. Раннє Відродження в Італії.

1. Проаналізувати літературно-гуманістичний спадок Ф. Петрарки і Дж. Бокаччо.
2. Написати реферат на тему: «Флорентійська музична школа та її новаторський характер».

Тема 7. Високе Відродження в Італії

1. Проаналізувати ідеї з філософської антропології Миколи Кузанського.
2. Написати реферат на тему: «Інтимність та ліризм живописних образів флорентійського художника Сандро Боттічеллі».

Тема 8. Пізнє Відродження в Італії.

1. Проаналізувати ідеї з філософської антропології Миколи Кузанського.
2. Написати реферат на тему: «Натурфілософія та езотеричні ідеї Джордано Бруно».

Тема 9. Відродження в Іспанії.

1. Ознайомитись із напрямками просвітницької діяльності Луїса Вівеса та Хуана де Вальдеса.
2. Розглянути особливості художньої манери Ель Греко.

Тема 10. Загальні особливості Північного Відродження.

1. Підготувати повідомлення про творчість нідерландського живописця Ганса Мемлінга.
2. Підготувати реферати про особливості творчої манери Рогіра ван дер Вейдена та Гуго ван дер Гуса,

Тема 11. Культура Германії XV-XVI ст. (4 год.)

1. Підготувати повідомлення про особливості художньої мови Грюневальда, Ганса Гольбейна Молодшого та Лукаса Кранаха.

Тема 12. Особливості Відродження в Англії .

1. Ознайомитись із напрямками гуманістичної та просвітницької діяльності Дж. Колета.
2. Опрацювати текст другої частини «Утопії» Томаса Мора.

Тема 13. Відродження у Франції.

1. Скласти періодизацію французького Відродження.
2. Охарактеризувати особливості художньо-образної манери школи Фонтенбло.
3. Ознайомитись із особливостями гротескної естетики роману Франсуа Рабле «Тагрантюа і Пантагрюель» за книгою М. Бахтіна «Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средневековья и Ренессанса».

Тема 14. Культура Польщі, Литви та Білорусії в епоху Ренесансу.

1. Підготувати повідомлення про розвиток природничих наук та суспільно-політичної думки Польщі, Литви та Білорусії в епоху Ренесансу.
2. Проаналізувати просвітницьке значення діяльності першодрукарів Франціска Скорини та Івана Федоріва.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять студентами є обов'язковими, допускаються пропуски занять з поважних причин (хвороба студента, сімейні обставини тощо).

Теми пропущених занять повинні бути відпрацьовані студентом самостійно і здані викладачу у вигляді індивідуальних завдань. Якщо студент має вагомні причини, що не дозволяють йому систематично відвідувати заняття, він може перейти на вільний графік з дозволу декана факультету.

Політика щодо академічної доброчесності. Підготовані студентом індивідуальні завдання (*проблемні завдання, реферати, творчі роботи, есе*) мають продемонструвати поглиблене вивчення джерел, змістовність і глибину розкриття теми, творчий підхід і самостійність мислення, оригінальність висновків. За потреби студент може отримати консультацію у викладача у позааудиторний час. Студенти мають дотримуватись етичних норм академічної доброчесності та не допускати обману й академічного плагиату. Під академічним плагиатом розуміється оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення текстів інших авторів без відповідного посилання (цитування). подання робіт, які є не вашими особистими розробками, копіювання чужих ідей без відповідного цитування.

Політика щодо дедлайнів (крайній термін) та перескладання. Підсумковий іспит проводиться в терміни, визначені деканатом у 1-му семестрі. Студентам, що не з'явилися на екзамен з поважних причин дозволяється перескладання в інший термін, встановлений деканатом. Третя й остання спроба складання заліку відбувається за присутності комісії з трьох викладачів, яких визначає деканат, включаючи викладача, який викладав дисципліну.

Методи та засоби діагностики успішності навчання

Поточний контроль, завданням якого є перевірка студентами вивченого матеріалу, визначення ступеня його засвоєння, вироблення навчальних та дослідницьких навичок, формування вміння самостійної роботи з культурологічними джерелами та спроможності їх осмислення і інтерпретації; а також вироблення навичок письмової та усної самопрезентації.

Поточний контроль здійснюється за такими напрямками:

- ✓ контроль за систематичністю та активністю роботи на семінарських заняттях (усне та письмове опитування);
- ✓ контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять (індивідуальні співбесіди);
- ✓ контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді контрольних завдань.

Проміжний модульний контроль здійснюється у формі написання контрольних робіт, або ж презентацій, розробки власного проєкту. На модульну контрольну роботу виносяться питання, розглянуті під час вивчення змістового модуля на лекціях, семінарах і самостійно.

**Максимальна кількість балів,
яку може отримати студент за види навчальних робіт:**

Практичні заняття – (участь у дискусії – 3 бали, робота в малих групах 3, відповідь на питання – 3 бали, участь у тренінгу – 3 бали) – всього 40 балів;
модульна контрольна робота 1 – 10 балів;
модульна контрольна робота 2 – 20 балів;
модульна контрольна робота 3 – 30 балів.

Заохочувальні бали за наукову роботу:

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: до 10 балів. Участь у роботі наукової конференції – до 5 балів (за отримане призове місце – 10 балів); участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді – 5 балів (за отримане призове місце – 10 балів); наукова публікація: тези – 5 балів, стаття – до 10 балів.

Критерії оцінювання:

Практичних занять:

- змістовність, глибина висвітлення проблеми;
- логічна послідовність викладу матеріалу;
- підкріплення викладу конкретними прикладами;
- власна точка зору на проблему;
- засвоєння категоріального апарату;
- опрацювання джерел з теми заняття;
- вміння зробити висновки, узагальнення;
- активна участь в обговоренні та дискусіях.

Самостійної та індивідуальної роботи (проблемні завдання, творчі роботи, презентації, проєкти):

- поглиблене вивчення джерел,
- актуальність та складність обраної проблеми;
- змістовність, глибина розкриття теми;
- дотримання принципів академічної доброчесності;
- форма презентації;
- творчий підхід, самостійність мислення.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є екзамен. Метою екзамену є контроль сформованості професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Якщо сума балів за поточні оцінки, презентації та власний проєкт становить не менше 75 балів, то за згодою студента вона може зарахуватися як підсумкова оцінка з дисципліни. У протилежному випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає екзамен. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Екзамен складається в усній формі. Студенти в довільному порядку отримують екзаменаційний білет, у якому сформульовано 2 питання і дають відповіді на питання білету. Повна відповідь на одне питання білету оцінюється максимально в 30 балів.

Критерії оцінювання відповіді на питання екзаменаційного білету:

- Повна правильна відповідь – 27-30 балів;
- Неповна правильна відповідь – 22-26 балів;
- Відповідь частково правильна – 18-21 балів;
- Відповідь зі значними похибками – 11-17 балів;
- Відповідь неправильна – 1-10 балів;
- Відповідь відсутня – 0 балів.

Отримані бали за відповіді на питання екзаменаційного білету (макс. 60 балів) додаються

до балів, отриманих упродовж поточного семестрового навчання (макс. 40 балів), і так формується підсумкова оцінка з предмету (макс. 100 балів).

Екзаменаційні питання.

1. Який зміст ми вкладаємо в поняття «епоха Відродження».
2. Риси маньєризму в творчості Тінторетто.
3. Світоглядні витоки культури італійського Відродження.
4. Художня та теоретична спадщина А. Дюрера.
5. Характер та загальні риси культури Відродження в Італії.
6. Гротескна естетика роману Ф. Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель».
7. Загальна характеристика ренесансного гуманізму.
8. Особливості творчої манери Ель Греко.
9. «Божественна комедія» Данте як синтез середньовічної культури і пролог культури Ренесансу.
10. Своєрідність Відродження в Іспанії.
11. Онтологія та поетика буття в космології Данте (за «Божественною комедією»).
12. Творчість Ієроніма Босха.
13. Філософсько-символічні та алегоричні засади «Божественної комедії» Данте Аліг'єрі.
14. Естетика маньєризму в художній культурі Пізнього італійського Відродження.
15. Філософсько-етичні ідеї творів Данте «Нове життя» та «Банкет».
16. Відродження в Німеччині: суперечливий синтез пізньоготичних і ренесансних тенденцій.
17. Образотворче мистецтво Проторенесансу. Творчість Джотто.
18. Гуманістичні ідеї в іспанській ренесансній літературі. Творчість М. Сервантеса і Лопе де Вега.
19. Антропоцентризм гуманістичної спадщини Джаноццо Манетті та Колуччо Салютаті.
20. Художня культура Венеції XVI ст. Творчість Джорджоне, Веронезе, Тіціана.
21. Гуманістична лірика та соціально-філософська думка Франческо Петрарки.
22. Особливості Північного Відродження. Вплив Реформації на розвиток європейської культури.
23. Теоретична спадщина Леона Батіста Альберті та Леонардо Бруні.
24. Титанічний трагізм життя і творчості Мікельанджело.
25. Світоглядна сутність діяльності Платонівської академії у Флоренції.
26. Особливості творчої манери Сандро Боттічеллі.
27. Неоплатонізм Марсіліо Фічіно.
28. Художня та теоретична спадщина Леонардо да Вінчі.
29. Гуманістичний антропоцентризм Джованні Піко делла Мірандолли.
30. Особливості Відродження у Франції. Школа Фонтенбло.
31. Філософія та етика Лоренко Валли.
32. Високе Відродження в Англії. Творчість В. Шекспіра.
33. Діалектичний характер пантеїстичної онтології та космології Миколи Кузанського.
34. Творчість Рафаеля.
35. Філософська антропологія і теорія пізнання Миколи Кузанського.
36. Раннє Відродження в Англії. Томас Мор. Утопічна література.
37. Життєвий шлях і філософська творчість Джордано Бруно.
38. Діалектика традиції і новаторства в творчості Пітера Брейгеля Мужичького.

39. Художня культура Раннього Відродження в Італії: загальна характеристика.
40. Людинознавство Еразма Роттердамського.
41. Особливості ренесансного стилю в архітектурі. Творчість Брунеллескі, Альберті.
42. Ліберальний індивідуалізм гуманістів Північного Відродження.
43. Новаторські прийоми в італійській скульптурі епохи кватроченто. Творчість Донателло.
44. Соціальна філософія та політологія Нікollo Маккіавеллі.
45. Перебудова системи художнього бачення в живописі кватроченто.
46. Світоглядна характеристика ренесансного титанізму. Проблема зворотної сторони титанізму.
47. Літературна спадщина Дж. Боккаччо.
48. Особливості Пізнього Відродження в Італії. Криза гуманістичних ідеалів.
49. Загальна характеристика філософських та естетичних засад Високого Відродження в Італії.
50. Розквіт образотворчого мистецтва в Нідерландах. Новаторські прийоми в творчості братів ван Ейк.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література

Основна література:

1. Алпатов М.В. Художественные проблемы Итальянского Возрождения. - М.,1976.
2. Античное наследие в культуре Возрождения. – М., 1984. – С. 6-41.
3. Баткин Л.М. Данте и его время. - М.,2015.
4. Баткин Л.М. Итальянские гуманисты: стиль жизни и стиль мышления. – М., 1978.
5. Баткин Л.М. Итальянское Возрождение в поисках индивидуальности.- М., 1989.
6. Баткин Л.М. Леонардо да Винчи и особенности ренесансного творческого мышления. - М., 1989.
7. Бахтин М.М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средневековья и Ренессанса. - М., 2018.
8. Джованні Боккаччо. Декамерон. Інтерпретація з італійської: Василь Шкляр; ілюстрації Л. Корж-Радько. Київ: Дніпро, 2006. 104 с.
9. Буркхардт Я. Культура Возрождения в Италии. – М., 1996.
10. Вазари Д. Жизнеописания наиболее знаменитых живописцев, ваятелей и зодчих. – СПб, 1992.
11. Валла Л. Об истинном и ложном благе. О свободной воле. М., 1989.
12. Виппер Б.Р. Итальянский Ренессанс XIII-XVI вв. М.,1977. С. 9-37.
13. Виппер Ю.Б. Поэзия Плеяды. – М., 1976.
14. Габричевский А. Филиппо Брунелески // Искусство. Книга для чтения / Сост. Алпатов М.В. - М., 1969. – С. 87-90.
15. Головей В. Метаморфози релігійного мистецтва в епоху Ренесансу // Наук. вісник Східноєвропейського національного ун-ту ім. Лесі Українки. – Серія “Філософські науки”. 2013. № 27. С. 148–152.

16. Головей В. Особливості візуальної парадигми культури Ренесансу/ В. Ю. Головей. Науковий вісник СНУ імені Лесі Українки. Філософські науки. Луцьк, 2019. № 13 (397). С. 87–92.
17. Гарэн Э. Проблемы итальянского Возрождения. - М., 1986. – С. 17-36.
18. Гуманистическая мысль эпохи средневековья и начала нового времени. – М., 2012.
19. Гусев В.І. Історія західно-європейської філософії XV-XVII ст. – К., 1994.
20. Данте А. Божествена комедія. К., 2007.
21. Дмитриева Н.А. Краткая история искусств. Очерки. М. 2006.
22. История искусства зарубежных стран: средние века, Возрождение / Под ред. Нессельштраус Ц.Г. – М., 1982.
23. Історія зарубіжної літератури: середні віки, Відродження. Львів, 1993.
24. Кудрявцев О.Ф. Ренессансный гуманизм и утопия. – М., 1991.
25. Культура Возрождения и религиозная мысль эпохи. – М., 1997.
26. Культура Возрождения и средние века. – М., 1993.
27. Лазарев В.Н. Леонардо да Винчи. - М. 2002.
28. Лосев А.Ф. Эстетика Возрождения. – М., 1998.
29. Макіавеллі Ніколло. Володар. – К., 2006.
30. Маккай Л. Мир Ренессанса. – Будапешт, 1986.
31. Монтень Мішель. Проби. – К., 2006.
32. Мор Томас. Утопія. – К., 1988.
33. Николай Кузанский. Книги простеца // Николай Кузанский. Соч. в 2 т. Т. 1. С. 361-375.
34. Николай Кузанский. Об ученом незнании // Николай Кузанский. Соч. в 2 т. Т. 1. С. 47-64.
35. Хейзинга Й. Осень Средневековья. М., 1988.
36. Чемберлин Э. Эпоха Возрождения. Быт, религия, культура. М., 2006.

Додаткова література:

1. Алпатов М.В. Образ человека в фресках Джотто капеллы Дель Арена в Падуе // Искусство. Книга для чтения. Составитель Алпатов М.В. - М., 1969. С. 83-87.
2. Асеев Ю.С. Шедевры світової архітектури. К., 1982.
3. Бельтинг Х. Образ и культ. История образа до эпохи искусства. М., 2002. С. 475-482.
4. Бенеш О. Искусство Северного Возрождения. М., 1973.
5. Бердяев Н. Смысл творчества (розділ Х “Творчество и красота”). М., 1989.
6. Брант С. Корабель дурнів. К., 2004.
7. Валла Л. Избранные философские произведения. М., 1990.
8. Грін Жюльєн. Брат Франциск. К., 2006.
9. Гуттен Ульрих фон. Диалоги. Публицистика. Письма. М., 2009.
10. Дюрер А. Дневники, письма, трактаты. – М., 1996.
11. Егорова К.С. Ян ван Эйк. – М., 1994.
12. Еразм Роттердамський. Похвала глупоті. К. 2011.
13. Жизнеописания трубадуров. Жан де Нострадам. М., 2003.
14. Иероним Босх / Автор текста и сост. Г.Фомин. М., 1974.
15. Конен В. Проблемы Возрождения в музыке: Ренессанс, Барокко, Классицизм. –М., 2006.
16. Леонардо да Винчи. Книга о живописи. М., 2004.
17. Лопе де Вега. Овеча криниця. Собака на сні. К., 2002.
18. Лютер М. Избранные произведения. – СПб., 1994. М., 1989
19. Мандельштам О.Э. Разговор о Данте // Мандельштам О.Э. Слово и культура. М., 1987.
20. Мельшиор-Бонне Сабин. История зеркала. – М., 2005.
21. Ортега-и-Гассет Х. Воля и Барокко. Размышления о «Дон Кихоте»// Хосе Ортега-и-Гассет. Эстетика. Философия культуры. М., 1991.
22. Панофский Э. Ренессанс и “ренессансы” в искусстве Запада. М., 2010. С. 5-31.
23. Петрарка Ф. Вибрані твори. К., 2008.
24. Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури. Х., 1990.

25. Польские мыслители эпохи Возрождения. – М., 2001.
26. Помпонацци Пьетро. Трактаты. – М., 2008.
27. Рафаель. Авт.-упор.: Білецький П.О. К.,1990.
28. Сервантес. Дон Кіхот (будь-яке видання).
29. Франк Бруно. Сервантес. М., 1996.
30. Фуке Э. Иллюстрированная история нравов: эпоха Ренессанса. М., 1993.
31. Челлини Бенвенутто. Жизнь Бенвенутто, сына маэстро Джованни Челлини, написанная им самим во Флоренции. М., 2017.
32. Эразм Роттердамский и его время. М., 2009.